

Jog & Fegyver

Mostani rovatunkban a lőfegyverek és lőszeresek használatának jogkövetkezményeit taglaljuk és terveink szerint ilyen jellegű információkra a későbbi számokban is sort fogunk keríteni. Tekintettel arra, hogy az írás nem elsősorban jogászok számára készült, a közérthetőséget a szakszerűséggel és a terjedelmi korlátokkal kellett egyeztetni, ami esetünkben nem mindig egyszerű dolog.

Az ismertetett jogesetek minden esetben jogerősen lezárt bírósági döntésekből származnak, de mellőztük a neveket, valamint az ítélethez általában szükséges egyéb olyan körülmények ismertetését, melyek nincsenek szoros összefüggésben a konkrét témával. Ezek a döntések azért fontosak, mert bár Magyarországon nincs az angolszász országokból ismert precedens jog, de gyakorló ügyvédi tapasztalatom, hogy jogerősen lezárt bírósági döntésekre - különösen, ha azokat a Legfelsőbb Bíróság hozta meg - eredményesen lehet hivatkozni a későbbiekben, hasonló ügyekben. Az alábbi két ítéletet a fegyverekkel, lőszeresekkel foglalkozók okulására szánjuk.

A gáztöltény

Az ügy szereplője engedély nélkül tartott magánál 10 darab 6 mm-es gáztöltényt, 4 darab 8 mm-es Knall típusú gáztöltényt és 1 darab 8 mm-es riasztótöltény-hüvelyt (elhasznált riasztótöltényt). Ezért őt a városi bíróság lőszerrel visszaélés büntette miatt 3 hónapi - végrehajtásában 1 évi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztésre ítélte.

Védője okkal bízott ügyfele felmentésében, de mindössze annyit ért el, hogy védenca ítéletét II. fokon 12.000 Ft pénzbüntetésre enyhítették, melyet meg nem fizetés esetén 150 napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni (ami elméletileg enyhébb, de a gyakorlatban súlyosabb büntetés).

Ekkor fordultak a Legfelsőbb Bírósághoz, mely a Bfv. V. 913/1995. számú ítéletében elfogadta az ügyben eljáró fegyverszakértő véleményét, aki megállapította, hogy noha a 4

darab 8 mm-es Knall (durranó) gáztöltény lőszerelemnek minősül a 115/1991 (IX. 10.) Korm. rendelet szerint, a 10 darab gáztöltény és a riasztótöltény-hüvely még lőszerelemnek sem minősül, ugyanis: „*a lőszer az olyan egybeszerelt töltény, mely lövedéket, lőport, továbbá gyúelegyet tartalmaz*”.

Ennek figyelembevételével a Legfelsőbb Bíróság úgy döntött, hogy az ügyben sem lőszerrel való visszaélés büntette, sem más bűncselekmény nem valósult meg, ezért a terheltet felmentette.

Kérdéses volt és maradt, hogy ha az egyik gáztöltény lőszerelemnek számít, akkor a másik miért nem az. Ennek tisztázása már a szabálysértési hatóság hatáskörébe tartozott, ugyanis az 1968 évi I. tv. (Sztv.) 88. §. (1) bek b) szerint szabálysértést követ el, aki lőfegyver darabot vagy lőszerelmet engedély nélkül készít, megszerez, tart vagy forgalomba hoz.

Az itt kiszabható pénzbírság is elérheti azt, amit a II. fokú bíróság történetünk szereplőjére kiszabott, de a további jogkövetkezmények szempontjából lényeges különbség, hogy azt bűncselekmény, avagy szabálysértés miatt kell fizetni.

Lőfegyverrel visszaélés

Ezen történetünk főszereplője egy háromtagú baráti társaság tagja, ahol az egyik tagnak volt egy kínai gyártmányú távcsöves 0,22-es puskája 100 lőszerrel - engedély nélkül -, melyet a nyomozati iratok szerint úgy talált, a másik két tagnak csak vadász szenvedélye volt. Ezt a szenvedélyt orvvadászatokon elégítették ki, hiszen illegális fegyverrel másként nem is lehetett volna, de egyiküknek sem volt lőfegyvertartási engedélye, semmilyen fegyverre. Az orvvadászgatás során történetünk főszereplője is időnként átvette társától a fegyvert és ő is adott le lövéseket vadászati céllal, melynek eredményeként elfogásukkor 4 fácán és 2 nyúl volt a zsákmány 28.000 Ft értékben, amit az orvvadászok a károsultnak megtérítettek.

A másik két személy szerepe és büntetése ebben a történetben érdektelen, ugyanis az I. fokú bíróság történetünk főszereplőjét lőfegyverrel visszaélés büntette miatt 1 év 2 hónap börtönre ítélte azzal, hogy rendelkezése alatt tartotta - birtokolta - a lőfegyvert, melyre engedéllyel nem rendelkezett. A II. fokú bíróság a büntetést 9 hónap börtönre enyhítette és egyben kimondta, hogy elkövette a terhelt a lőfegyverrel való visszaélést akkor, amikor a töltött fegyvert a társától átvette és azzal lövést adott le. A Legfelsőbb Bíróság más álláspontra helyezkedett (és ez az álláspont gyakorlatilag irányadónak számít a továbbiakban) a Bfv. III. 2298/1996.

számú ítéletében. Az a cselekedet, hogy valaki egy-két lövés leadása céljából - csak erre az időtartamra - lőfegyvert vesz át: nem bűncselekmény.

A lőfegyverrel, lőszerrel visszaélés törvényi tényállása keretjogszabály. A keretet az 115/1991 (IX. 10.) Korm. rendelet tölti ki, és ennek az értelmező rendelkezése (34. §) mondja ki, hogy mi tekinthető - esetünkben - fegyver, lőszer megszerzésének, készítésének, tartásának. Ez pedig a fenti rendelet szerint: a birtoklás, a viselés, tárolás. A birtoklás fogalmát a Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 187. § (1) bek. határozza meg, mely szerint az tekinthető a dolog birtokosának, aki azt hatalmába keríti és - viszonylag tartósan - a hatalmában tartja. *(A büntetőügyekben folytatott ítélkezési gyakorlat is a dolog feletti viszonylag tartós hatalom gyakorlásához köti a birtoklás megállapítását.)*

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy aki lőfegyvert a lövések időtartamára mástól átveszi, még nem válik a lőfegyver birtokosává, mert a lőfegyver átadójának nem szűnik meg a hatalma lőfegyver felett, és ezért az átadó tekintendő annak tényleges birtokosának.

Az átvevő, függetlenül attól, hogy lőfegyver tartására hatósági engedéllyel nem rendelkezett, a fentebb ismertetett cselekményével nem követte el a lőfegyverrel visszaélés büntettét és e vádpont alól felmentették.

Az már nem a lőfegyvertartás témaköre, hogy a vad jogellenes kilövése lopásnak számít és példabeli főszereplőnket ezért 15.000 Ft pénzbüntetésre ítélték, melyet meg nem fizetés esetén 150 nap szabadságvesztésre kell átváltoztatni, de micsoda különbség ez az eredeti 14 hónap börtönhöz képest, melyből még kedvezmény esetén is 10 és fél hónapot le kellett volna töltenie.

Következő számunkban terveink szerint a lőfegyvernek személy elleni használata kerül terítékre.

Dr. Bokros Gábor
ügyvéd